

РЕШЕНИЕ

№ 26483

гр. София, 09.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 80 състав,
в публично заседание на 05.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Виржиния Петрова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **10615** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 10, ал. 6 от Закона за семейните помощи за деца /ЗСПД/.

Образувано е по жалба, подадена от И. Л., гражданка на У. с предоставена временна закрила в Р. България, действаща лично и като законен представител на малолетното си дете И. К., чрез адв.Я. К., срещу Заповед № ЗСПД/Д-А/17773 от 03.10.2024г. на Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/ – Б. – отказ по чл.10, ал.4 от ЗСПД за отпускане на еднократна помощ за ученик.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорената заповед, поради противоречието ѝ с материалния закон. От съда се иска отмяна на оспорения административен акт.

В съдебно заседание, жалбоподателката-редовно призована, не се явява, не се представлява. Депозирано е становище от процесуалния ѝ представител-адв.К., оспорва посоченото основание за отказ по съображенията в жалбата.

Ответникът по делото - директор на Дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/ – Б., редовно призован, се представява от юрк.П.. Същата моли Съда да отхвърли жалбата като неоснователна.

СГП редовно уведомена, не изпраща представител, не изразява становище.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Между страните не е спорно, че И. Л. ЛНЧ [ЕГН] е пристигнала в Република

България след началото на военния конфликт с У., заедно с малолетните си деца К. Ю. и И. К.. Не се спори, че на жалбоподателката и децата ѝ е била предоставена временна закрила в Република България по реда и условията на Закона за убежището и бежанците и в изпълнение на решение на Министерски съвет, след което е била издадена регистрационна карта №[ЕИК] от Държавната агенция за бежанците.

От И. Л. в качеството ѝ на майка и законен представител на И. К. е подадено Заявление-декларация, с което на основание чл. 10а от ЗСПД е поискано отпускане на еднократна помощ за ученик, записан в трети клас. Към заявлението е приложена служебна бележка от Основно училище „Л. К.“-гр.Б., видно от което детето И. К. с ЛНЧ [ЕГН] е записано като ученик за учебната 2024/ 2025г. в 3 клас.

С оспорената Заповед № ЗСПД/Д-А/17773 от 03.10.2024г. на Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/ – Б., на основание чл.10, ал.4 от ЗСПД, е отказано отпускане на еднократна помощ за ученик. Мотивирана е с това, че еднократната помощ за ученици, записани в 1, 2, 3 и 4 клас, по чл.10а, ал.1, се отказва на основание чл.3, т.3 от ЗСПД, тъй като детето не е с българско гражданство и защото получаването на такива помощи не е предвидено в международен договор, по който Република България е страна с У..

По делото е приета административната преписка и представените с жалбата доказателства.

При така установената фактическа обстановка, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал. 1 от АПК, от надлежната страна при наличието на правен интерес, поради което същата се явява допустима за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Съобразно чл. 10, ал. 4, във вр. с чл. 10, ал. 5 от ЗСПД, отпускането на семейни помощи за деца или отказа за отпускането им се извършва със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или упълномощено от него лице. Ето защо, оспореният акт е издаден от компетентен орган, в рамките на неговата компетентност и при спазване на законовите изисквания за форма и съдържание и при спазване на административнопроизводствените правила.

Спорът по същество е относно материалната законосъобразност на акта и съответствието му с целта на закона.

Според чл. 10а от ЗСПД, на семействата, чиито деца са записани в първи клас или са записани или продължават обучението си, във втори, трети и четвърти клас на училище, се отпуска еднократна помощ за покриване част от разходите в началото на учебната година, когато децата живеят постоянно в страната и не са настанени за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

По делото е установено, че детето на жалбоподателката е записано в трети клас в Основно училище „Л. К.“-гр.Б. за учебната 2024 г./2025г., живее постоянно в страната с майка си и не е настанено за отглеждане извън семейството по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето.

При това положение следва да се приеме, че са налице материално правните предпоставки, на семейството да бъде отпусната еднократна помощ за покриване част от разходите в началото на учебната година.

В настоящия казус отказът за отпускане на помощта по чл. 10а от ЗСПД е мотивиран с разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, според която право на семейни помощи за деца

имат бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна. Коментиран е и чл. 3, т. 3 от ЗСПД, че детето не е български гражданин.

Липсва спор между страните по делото, че жалбоподателката и детето ѝ са чужденци, бягащи от войната в У., с предоставена временна закрила, на основание чл.39, ал.1, т.1 ЗУБ.

Спорът е как трябва да се третира по ЗСПД чужденците, на които е предоставена временна закрила по реда на чл.39, ал.1, т. 1 ЗУБ.

По отношение на чужденците разпоредбата на чл. 3, т. 5 от Закона за семейни помощи за деца /ЗСПД/ предвижда, че семейни помощи се предоставят на постоянно пребиваващите и отглеждащи децата си в страната чужди граждани, ако е предвидено в „друг закон“ или в международен договор.

Разпоредбата на чл. 39, ал. 1, т.4 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/ предвижда, че чужденците с предоставена „временна закрила“ имат право на социално подпомагане.

Според чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България /КРБ/, отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. С разпоредбата на чл. 51, ал. 1 от КРБ е прогласено правото на гражданите на социално подпомагане.

Чл. 26, ал. 2 КРБ сочи, че чужденците, които пребивават в Република България имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство, като настоящия случай не е сред изключенията.

В случая се претендира предоставянето на семейна помощ. Независимо от различното наименование на помощта, то нейната характеристика като вид социално подпомагане не се променя. Съгласно Решение № 3 от 27.06.2013 г. по к. д. № 7/2013 г. на Конституционния съд : „ ...Помощите за деца по този закон /ЗСПД/ би могло да се разглеждат като елемент на социалното подпомагане, доколкото на него му се придава единствено по-общо значение. По замисъла си семейните помощи за деца са особен вид социални помощи...“.

Следва да се приеме, че ЗУБ е „друг закон“ по смисъла на чл. 3, т. 5 от ЗСПД, който гарантира правата на чужденците с предоставена временна закрила в Република България, включително тези за социално подпомагане.

След като помощите за деца са вид социално подпомагане и по силата на чл. 39, ал. 1, т.4 от ЗУБ чужденците с предоставена временна закрила имат право на такова, то постановеният отказ на Директора на ДСП – Б.–за отпускане на желаната помощ по чл. 10а от ЗСПД е незаконосъобразен.

Според чл. 2 от Конвенцията за правата на детето/ ратифицирана/, която по силата на чл. 5, ал. 4 от КРБ е част от вътрешното право на страната и има предимство спрямо останалите норми от вътрешното законодателство, които ѝ противоречат, държавите – страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция, на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация. В чл. 27, § 1 от Конвенцията е предвидено, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие, а в § 3- че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия, в

рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ, програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището. В тази светлина следва да се тълкуват разпоредбите на Закона за семейните помощи за деца. Те целят именно подпомагане на родителите при реализиране на правото на жизнен стандарт на детето, което пребивава на територията на РБ, както в настоящия случай, чрез предоставяне на материална помощ.

По изложените съображения заповедта на Директора на ДСП – Б. следва да се отмени като незаконосъобразна и преписката да се върне на административния орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените по-горе указания по прилагане на закона.

При този изход на спора, предвид представения по делото договор за правна защита и съдействие, според който процесуалното представителство се осъществява безплатно на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, на адв. Я. К. следва да бъде присъдено адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв. съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба, подадена от И. Л., гражданка на У. с предоставена временна закрила в Р. България, действаща лично и като законен представител на малолетното си дете И. К., чрез адв. Я. К., Заповед № ЗСПД/Д-А/17773 от 03.10.2024г. на Директор на Дирекция „Социално подпомагане“ /ДСП/ – Б. – отказ по чл.10, ал.4 от ЗСПД за отпускане на еднократна помощ за ученик.

ИЗПРАЩА делото като преписка на Дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) – Б. за ново произнасяне в съответствие с дадените в настоящото решение указания за тълкуване и прилагане на закона.

ОСЪЖДА Дирекция „Социално подпомагане“ – Б. да заплати на адв. Я. К. сумата от 1000 лв. (хиляда лева), представляваща адвокатско възнаграждение.

Решението е окончателно не подлежи на обжалване на основание чл.10, ал.6 от ЗСПД.
Съдия: